

MLA- DOST. DOBRO

studeni 2025.

Different sides of youth
work:

What were we up to this year

sadržaj

Bez Promila: Razmisli, jer vrijeme nemožeš vratiti

.....3

CulSolidArt vol. II: Reviving Culture, Solidarity, and Art Through Youth Exchange

.....7

Mario Muñoz: Our new ESC volunteer

.....10

Co-funded by
the European Union

**MREŽA
UDRUGA
ZAGOR**

AGENCY FOR
MOBILITY AND
EU PROGRAMMES

CENTAR ZA MLADKZZ

Financirano sredstvima Europske unije. Iznesena mišljenja i stavovi odražavaju isključivo stav autora i ne moraju se podudarati sa stavovima Europske unije ili Agencije za mobilnost i programe Europske unije. Ni Europska unija ni tijelo koje dodjeljuje bespovratna sredstva ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

BEZ PROMILA:

Razmisli, jer vrijeme ne možeš vratiti!

Članak je izvorno objavljen u Ni Zagorje Malo.

<https://nizagorjemalo.hr/oblok/bez-promila-razmisli-jer-vrijeme-ne-mozes-vratiti/>

Već gotovo 13 godina Mreža udruga Zagor provodi program Bez promila. Cilj programa je podizanje svijesti o posljedicama prometnih nesreća koje uzrokuju mladi vozači/ice koji su pod utjecajem alkohola. Program je prvenstveno usmjeren na učenike i učenice završnih razreda srednjih škola i polaznike/ce autoškola.

Photos by Marija Gebert

Edukacija mladih

Sudionici/ce koristeći tzv. pijane naočale rješavaju jednostavne zadatke, poput bacanja loptice, hodanja po ravnoj crti, rješavanja didaktičkih igara, vožnje bicikla i slično te doživljavaju simulirano stanje alkoholne omamljenosti.

– Ove akcije znaju biti prilično izazovne među mladima jer veliki broj ne može riješiti jednostavne zadatke koristeći pijane naočale, a neki ih ne mogu niti držati dovoljno dugo na glavi da ih i probaju jer im se počne vrtjeti – navodi Ivana Radanović, koordinatorka Zagora.

Uz ove aktivnosti, u sklopu programa Bez promila, partneri iz Policijske uprave krapinsko-zagorske održavaju predavanja o rizicima konzumacije alkohola i vožnje pod utjecajem alkohola te pružaju pregled statističkih podataka i primjere iz prakse.

Kako bi se što više smanjio broj alkoholiziranih vozača u prometu na cestama i broj mladih alkoholiziranih vozača, pa posljedično tome i udio mladih alkoholiziranih vozača u prometnim nesrećama, policija osim represivnih aktivnosti, provodi i preventivne, pod čime podrazumijevamo predavanja učenicima završnih razreda u srednjim školama te predavanja kandidatima za vozače u autoškolama.

Svrha predavanja je edukacija mladih u svezi pogibelnosti prometnih nesreća koje su počinjene pod utjecajem alkohola.

– Cilj je mlade buduće vozače upoznati i upozoriti na realne i potencijalne opasnosti u cestovnom prometu u slučajevima kada se konzumiraju alkoholna pića ili droge te ih potaknuti na odgovorno ponašanje u prometu – navodi Tomislav Zajec, samostalni policijski službenik za poslove prometne policije PU krapinsko-zagorske.

U okviru programa se redovito provode medijske kampanje usmjerene na prevenciju. Program financira Ministarstvo unutarnjih poslova, a sufinanciran je kroz Nacionalni plan sigurnosti cestovnog prometa i projektnog suradnika, Krapinsko-zagorske županije.

Budući da je ovo tema koja je uvijek aktualna, a u Zagoru su u ovoj godini boravile dvije volonterke kroz program Europskih snaga solidarnosti (ESS), koje su dale svoje mišljenje o konzumaciji alkohola među mladima u njihovim matičnim zemljama, donosimo dva različita pogleda, Pavlin (Češka Republika) i Milisin (Alžir).

Na kulturu konzumacije alkohola među mladima u Češkoj Republici osvrnula se Pavla:

‘Kada se govori o Republici Češkoj, tema piva gotovo se uvijek pojavi u razgovoru. Zemlja je svjetski rekorder po potrošnji piva, a pivnice su česte, gotovo kao i trgovine na svakom uglu. Međutim, ono što se rjeđe spominje jest koliko duboko ta kultura oblikuje navike mladih ljudi.

Za češke tinejdžere, konzumacija alkohola ne doživljava se kao čin pobune. Zapravo, često se smatra nečim sasvim običnim. Popiti prvo pivo na obiteljskom roštilju ili nakon nogometne utakmice smatra se prirodnim korakom u adolescenciju. Granica između djetinjstva i odrasle dobi ovdje se ne briše kroz tajne eksperimente, već kroz društveno prihvaćenu inicijaciju. Roditelji čak mogu potaknuti prvo piće kod kuće, vjerujući da je bolje ‘naučiti kako piti pravilno’ pod nadzorom nego potajno.

Ova ‘normalizacija’ znači da alkohol rano gubi status tabua. Za razliku od zemalja gdje stroge zabrane čine alkohol ‘zabranjenim voćem’, u Češkoj je on jednostavno dio svakodnevice. Pivo je posebno utkano u nacionalni identitet, jeftino je, lako dostupno i ponosno nazivano tekućim kruhom. Za mnoge mlade Čehe, krigla piva ne doživljava se kao rizik.

Naravno, laka dostupnost alkohola ima i svoje negativne strane. Pretjerano opijanje mladih vikendima je česta pojava. Skupine tinejdžera okupljaju se na trgovima ili klupama parkova s bocama u rukama. Stručnjaci redovito upozoravaju na rizike ranog i čestog pijenja: veći rizik od ovisnosti, dugotrajna oštećenja jetre i društvena sljepoća koja pretjerano pijenje smatra normalnim dijelom mladosti.

Kampanje koje ciljaju na maloljetno pijenje postoje, ali se često sukobljavaju s nacionalnim ponosom na pivo i percepcijom da su češke navike ispijanja alkohola dio kulturnog identiteta zemlje. Zanimljivo je da, unatoč rizicima, pijenje među mladima u Češkoj nije uvijek povezano s namjernim opijanjem. Za mnoge, ono je oblik pripadanja. Zajedničko ispijanje piva postaje simbol prihvaćenosti, bilo u pivnici ili studentskom domu. U tom smislu, alkohol manje služi kao bijeg, a više kao ulaznica u društveni život.

U budućnosti ostaje pitanje hoće li se ova kultura promijeniti pod pritiskom sve veće svijesti o zdravlju ili će i dalje ostati čvrsto utemeljena kao sastavni dio češkog identiteta. Za sada, kultura pijenja među mladima u Češkoj ostaje zanimljiv spoj – duboko tradicionalna, društveno prihvaćena, a istodobno sve češće preispitivana u svijetu koji redefinira svoj odnos prema alkoholu’, ispričala je Pavlin iskustvo kulture pijenja među mladima u Češkoj.

Kulturi konzumacije alkohola među mladima u Alžiru za Zagor je svoje iskustvo prenijela Milisa:

‘Alkohol je tema koja mnoge mlade ljude diljem svijeta zanima, osobito u tinejdžerskim godinama kada počinjemo istraživati tko smo i u što vjerujemo. Bilo kroz glazbene spotove, filmove ili društvene mreže, alkohol se često prikazuje kao nešto zabavno, popularno ili kao simbol odrastanja. No stvarnost izgleda vrlo drugačije, ovisno o tome gdje živite i kojim vrijednostima ste okruženi.

Alžir je zemlja snažnih kulturnih i vjerskih vrijednosti. Kao zemlja s većinskim muslimanskim stanovništvom, mnogi od nas odrastaju u uvjerenju da je alkohol zabranjen u islamu. To vjerovanje snažno utječe na naše ponašanje. U mojoj obitelji, primjerice, nikada se ne govori o alkoholu kao o nečemu normalnom ili prihvatljivom. Od malih nas nogu uče da ga se trebamo kloniti jer je štetan i za tijelo i za dušu. Nije riječ samo o vjeri. U alžirskom društvu pijenje se također smatra sramotnim i neprikladnim, osobito za mlade. Nećete vidjeti mnogo mjesta koja prodaju alkohol, a nije uobičajeno ni vidjeti ljude kako piju u javnosti, kao što je to slučaj u nekim drugim zemljama.

Prema onome što sam vidjela i čula, većina mladih u Alžiru poštuje te vrijednosti. Mnogi moji prijatelji i kolege dijele isto mišljenje – odlučuju ne piti jer to nije u skladu s njihovim uvjerenjima. Naravno, to ne znači da nitko nije znatiželjan. Živimo u vremenu kada društvene mreže pokazuju kako izgleda život drugdje. Ponekad mladi osjećaju pritisak da isprobaju nove stvari ili žele pripadati onome što vide na internetu. U većim gradovima ili turističkim područjima čula sam da neki mladi privatno isprobavaju alkohol, ali o tome rijetko tko otvoreno govori. I oni sami razumiju da to nije nešto čime bi se trebalo hvaliti.

Pijenje kod maloljetnika, kada osobe mlađe od 18 godina piju alkohol, u Alžiru nije česta pojava. Zapravo, mnogo je rjeđa nego u zapadnim zemljama. Obitelji i škole trude se podučavati mlade o rizicima. Sjećam se školskih lekcija o tome kako alkohol može oštetiti mozak, izazvati zdravstvene probleme i dovesti do loših odluka. Vlada također ima stroga pravila o tome tko može kupiti alkohol, što otežava pristup mladima. Sve to pridonosi smanjenju konzumacije alkohola među mladima.

Na kraju, vjerujem da je važno otvoreno razgovarati o ovim temama. Ako je netko zbunjen ili ima pitanja, najbolje je razgovarati s roditeljima, učiteljima ili nekim kome vjeruje. Zajedno možemo donositi odluke koje su dobre za naš um, naše zdravlje i našu budućnost’, poruka je Milisin iz Alžira.

CulSolidArt vol. II

Reviving Culture, Solidarity, and Art Through Youth Exchange

CulSolidArt vol. II is a youth exchange project dedicated to promoting solidarity, cultural exchange, and artistic expression among young people from across Europe. Its mission is to empower youth to develop personal and social skills, raise awareness about peace, and build a more inclusive and supportive society. At its heart lies the belief that culture and art are powerful tools for self-expression, dialogue, and social change.

This 10-month project brought together young participants from Slovenia, Croatia, Portugal, Poland, Italy, and Romania, united by the shared goal of rediscovering and reviving the meaning of culture, solidarity, and art in everyday life. Building on the experiences of previous successful initiatives, CulSolidArt vol. II focused strongly on promoting tolerance toward minorities who still face discrimination and on giving visibility to vulnerable groups through creative expression.

A key priority of the project was the inclusion of young people with fewer opportunities, including those facing economic and social challenges, geographical barriers, or difficulties in personal development and employment. For many, CulSolidArt served as a supportive space for personal growth, skill-building, confidence, and empowerment.

Photos by Marija Gebert

Throughout the project, participants engaged in workshops, creative sessions, cultural exchanges, and collaborative artistic activities. They co-created performances and visual artworks addressing topics such as inclusion, diversity, solidarity, mental health, and peace. Art became not just a medium of creativity, but a way to connect with others, reflect on social issues, and express personal stories.

Photos by Marija Gebert

One of the most touching moments emerged during a visit to a local retirement home, where the group celebrated intergenerational exchange through music and dance. Young participants from all six countries prepared a vibrant performance, featuring folk dances, traditional songs, and live accordion music. The atmosphere quickly filled with joy as residents joined in singing and even dancing. As one participant, Sara Strazisar from Slovenia, beautifully expressed: “I realized that music and dance are universal languages that unite people, no matter their nationality, language, or age. The power of creativity to break barriers is something I’ll never forget.”

Teachers and group leaders also highlighted the project’s educational value. Ewelina Klimza, an English teacher from Poland, emphasized the importance of informal learning and real-life experiences for young people. She described how initiatives like CulSolidArt help students step out of their comfort zones, express themselves, improve communication skills, and understand their own strengths in ways that traditional classrooms cannot. For her, such projects are “one of the best opportunities for young people to learn about themselves,” offering practical language use, cultural exposure, and a chance to grow as individuals and as Europeans.

The project's goals rested on three key pillars:

1. Promoting solidarity and volunteering

Participants learned to view solidarity both as an act of helping others and as taking responsibility for their communities. Activities encouraged empathy, cooperation, and a sense of shared purpose.

2. Artistic expression as a tool for social change

Through performance, visual arts, and creative collaboration, young people explored themes such as peace, personal growth, mental health, and diversity. Art became a platform for dialogue and positive action.

3. Strengthening European awareness and peace

By living, working, and creating together, participants deepened their understanding of shared European values, developing a sense of unity and belonging across cultures.

In total, CulSolidArt vol. II brought together 39 participants in a diverse and inclusive environment, offering them new experiences, cultural connections, and meaningful opportunities for personal and professional development. The project culminated in a final performance that showcased not only their artistic achievements, but the collective journey, friendships, and transformation they experienced together.

CulSolidArt vol. II stands as a powerful reminder that when young people come together through creativity, empathy, and openness, they can build bridges across cultures — and inspire a more peaceful, supportive, and united Europe.

Photos by Marija Gebert

By: Based on contributions by Marko Lenarčič, Sara Strazisar, and Maya Ungureanu (interview with Ewelina Klimza)

Mario Muñoz

Our new ESC volunteer

My name is Mario, I'm a 27-year-old from Spain with a strong cultural passion—especially for history and art—and I'm also a sports enthusiast, particularly football. I love traveling and spending time with the people I care about. I consider myself a cheerful and curious person, although a bit shy until I feel comfortable with the people around me.

I was born and raised in Las Mesas, a small town in Castilla-La Mancha, and later had the opportunity to study and live in some cities in Spain like Madrid and Salamanca. After finishing my university degree earlier this year, I worked in the tourism sector in Salamanca.

Even though everything was going well, I started to feel that I was becoming too comfortable and not growing as much as I wanted. When summer came to an end, I knew it was the right moment for a change—an international experience that would allow me to develop both personally and professionally. That's why I decided to move to Würzburg, Germany, where my partner currently lives.

Photos by Mario Muñoz

However, certain challenges—especially the language barrier—made it difficult to build long-term stability there. This pushed me to broaden my perspective and explore new options, even though I still hope to return in the near future. During this period, I began to consider volunteering abroad. While searching for opportunities, I found this project in Zabok, and it immediately stood out because it offered everything I was looking for: the chance to improve my language and communication skills, discover a new country and environment, and meet new people.

It wasn't an easy decision, as it meant making a significant change in my life. But at the same time, I saw it as a challenge and an opportunity to push myself. So here I am in Zabok, doing my best to contribute to this great project at Mreža udruga Zagor and to learn as much as possible from everyone involved.

I hope this experience will be fulfilling for all of us and that together we can create something meaningful.

MLA- DOST. DOBRO